

Databeskyttelsespolitik for Fonden Opholdsstedet Adriansminde, en social institution, der primært hoster data og programmer hos databehandlere - Juni 2018

Overordnet organisering af personoplysninger

Adriansminde ønsker som hovedregel, at anvende databehandlersystemer og opbevaring af personoplysninger hos eksterne leverandører, der sikkert hoster og stiller IT-systemer til rådighed, således at Adriansminde ikke selv har behov for at råde over kompetence til at anskaffe og drifte sådanne systemer.

Adriansminde ønsker endvidere i videst muligt omfang at organisere opbevaringen af personoplysninger i bestemte centrale systemer, så personoplysninger om de enkelte personer ikke findes fordelt på flere systemer og både i elektronisk og manuel form.

Viser en analyse af en ønsket behandling af personoplysninger, det tekniske niveau i løsningen, behandlingens karakter, risici for databrud samt implementerings- og driftsomkostninger, at det vil være mest hensigtsmæssigt, etableres der systemer og opbevaring af data i institutionen elektronisk og/eller manuelt.

1. Formål

Databeskyttelsespolitikken beskriver det *ledelsesgodkendte niveau* for sikkerhed i Adriansminde og indeholder de overordnede sikkerhedsmålsætninger og danner grundlag for udformning af Adriansminde *datasikkerhedshåndbog* med de underliggende retningslinjer og forretningsgange.

De retningslinjer, der udformes for at understøtte databeskyttelsespolitikken hovedmålssætninger, skal sikre, at alle medarbejdere arbejder med og forholder sig til sikkerhed i behandlingen af personoplysninger i det daglige arbejde.

Databeskyttelsespolitikken er især formuleret med henblik på beskyttelse af personoplysninger, men den finder tilsvarende anvendelse på økonomiske- og andre data.

Adriansminde ser ikke kun et højt sikkerhedsniveau som et krav for at kunne overholde lov- og myndighedskrav, men også som et *kvalitetselement* for at kunne tilbyde en sikker service for beboere, klienter, medarbejdere, kommuner og andre samarbejdspartnere. Datasikkerhed er derfor en *nøgleværdi*, og den er en naturlig del af Adriansminde automatiske og manuelle databehandling af oplysninger, herunder især personoplysninger.

2. Omfang

Databeskyttelsespolitikken er gældende for alle *medarbejdere* på Adriansminde.

Alle *leverandører og samarbejdspartnere*, som har fysisk eller logisk adgang til Adriansmindes systemer, data og oplysninger skal gøres bekendt med politikken og følge den.

Databeskyttelsespolitikken dækker alle tekniske og administrative forhold, der har direkte eller indirekte indflydelse på drift og brug af Adriansmindes automatiske databehandlingsystemer samt manuelle arkiver og registre.

3. Hovedmålsætninger og sikkerhedsniveau

Adriansminde har følgende sikkerhedsmålsætning:

"Adriansminde har et passende og tilstrækkeligt teknisk og organisatorisk sikkerhedsniveau, der gælder for alle ansatte, leverandører og samarbejdspartnere ved behandling af personoplysninger og andre data ved hel eller delvis anvendelsen af automatisk databehandling, samt for behandling af manuelle dokumenter."

Under hensyntagen til det aktuelle tekniske niveau, implementeringsomkostningerne og den pågældende behandlings karakter, omfang, sammenhæng og formål samt risiciene gennemfører Adriansminde passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til disse risici.

Et passende og tilstrækkeligt databeskyttelsesniveau¹ opnås igennem tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der sikrer:

- **vedvarende fortrolighed, integritet, tilgængelighed og robusthed** af Adriansmindes behandlingssystemer og behandlingstjenester i forhold til den risikovurdering, der er gennemført for de enkelte systemer og data.
- anvendelse af **pseudonymisering og kryptering**, hvor det er relevant, herunder ved dataudveksling med databehandlere og eksterne parter og offentlige myndigheder
- evnen til rettidigt at **genoprette tilgængelighed** af og adgangen til data i tilfælde af en fysisk eller teknisk hændelse
- en procedure for regelmæssig **afprøvning, vurdering og evaluering** af databeskyttelsessikkerheden
- beskyttelse af Adriansmindes it-aktiver, oplysninger og data i Adriansmindes varetægt.

Et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau **fastholdes** ved

- at der **vedvarende** forefindes **retningslinjer og forretningsgange**, som sikrer, at datasikkerheden er en integreret del af Adriansmindes drift og daglige arbejde.
Målet er, at sikre en kontinuerlig forbedringsproces, der løbende vedligeholder og optimerer databeskyttelsespolitikken, retningslinjer og forretningsgange.
- at **det** igennem **kontrakt- og leverandørstyring** sikres, at brugen af eksterne leverandører, konsulenter og samarbejdspartnere lever op til den gældende databeskyttelseslovgivning og Adriansmindes databeskyttelsesniveau.
- at der i forbindelse med indførelse af **nye IT-systemer** gennemføres:
 - passede tekniske og organisatoriske foranstaltninger med henblik på gennem standardindstillinger at sikre, at kun personoplysninger, der er **nødvendige** behandles
 - en evt. analyse af de påtænkte behandlingsaktiviteters konsekvenser for beskyttelse af personoplysninger, hvis det skønnes nødvendigt (**Konsekvensanalyse**)
- **Adriansminde** følger op på datasikkerheden igennem løbende vedligeholdelse og optimering af databeskyttelsespolitikken og de dertilhørende retningslinjer og forretningsgange.

4. Organisation og ansvar

Sikkerhedsmålsætning:

"Alle medarbejdere har ansvar for datasikkerheden. De er bekendte med og efterlever Adriansmindes databeskyttelsespolitik, retningslinjer og forretningsgange, der er beskrevet i sikkerhedshåndbogen."

Planlægning, implementering og kontrol af datasikkerheden er defineret af **Adriansmindes** ledelse, der også er ansvarlig for implementering og vedligeholdelse af databeskyttelsessikkerhedssystemet og er ansvarlig for opfølgning på sikkerhedshændelser.

Adriansmindes ledelse fastsætter i en **sikkerhedshåndbog, hvem der har ansvaret** for hver af institutionens, **automatiske og manuelle databehandlingssystemer**, styring af **systemadgang og netværksadgang**, tildeling af rettigheder, indgåelse af **IT-kontrakter og andre kontrakter, Indkøb af hardware og installation af software**, behandling af **henvendelser fra de registrerede**, opsamling og styring af **anmeldelse af brud på persondatasikkerheden** til Datatilsynet og de registrerede, der er berørt af bruddet

Databeskyttelsespolitikken revurderes og godkendes én gang årligt, eller i forbindelse med eventuelle situationer, der nødvendiggør det.

Ledere og medarbejdere er ansvarlige for at efterleve retningslinjer og procedurer for datasikkerhed i det daglige arbejde. Medarbejdere der konstaterer eller oplever brud på datasikkerheden skal anmelde det hurtigst muligt til direktøren.

Den nødvendige viden og kompetence om datasikkerhed kommunikeres til alle medarbejdere, og der bliver løbende arbejdet med holdninger og viden omkring datasikkerhed.

Ledelsen er ansvarlig for, at databeskyttelsespolitikken overholdes.

5. Datasikkerhedshåndbogen

Databeskyttelsespolitikken uddybes af ledelsen i retningslinjer og forretningsgange. Tilsammen udgør politikken, retningslinjer, beredskabspolitik og forretningsgange datasikkerhedshåndbogen, der inddeles i følgende hovedområder:

1. Retningslinjer for **medarbejdernes håndtering af sikkerhed**.
 - Fokus på, at personoplysninger altid behandles fortroligt
 - Regler for login og password
 - Regler for anvendelse af mobilt udstyr, PCér, USB-nøgler, mobiltelefoner mv.
 - Regler for anvendelse af private PCér til behandling af personoplysninger vedrørende beboere og medarbejdere
 - Regler for anvendelse af internettet
 - Regler for anvendelse af mails, herunder sikker mail, og privat anvendelse af institutionens mail
 - Regler for eller forbud mod download af IT-programmer, spil, billeder mv.
2. Retningslinjer for **adgangsstyring**
3. Retningslinjer for behandling af **data på mobile enheder**
4. Retningslinjer for anvendelse af **sikker mail** ved kommunikation med pårørende til beboere og klienter, kommuner og andre offentlige myndigheder
5. Retningslinjer for **netværksstyring**, herunder trådløse netværk
6. Retningslinjer for **styring af sikkerhedshændelser**, herunder
 - Anmeldelse af brud på persondatasikkerheden til Datatilsynet og de registrerede, herunder procedurer, kontakt til databehandler og indhold i anmeldelsen
 - Forretningsgange for behandling, reetablering og rettelser af data

7. Principper og forretningsgange for *behandling af personoplysninger* som beskrevet nedenfor i afsnit 6
8. Retningslinjer for *styring af leverandører og data-behandlere*
 - Databehandleraftaler
 - Databehandlerens sikkerhedsniveau og håndtering af sikkerhed

6. Principper og forretningsgange for behandling af personoplysninger

Ledelsen fastsætter principper og forretningsgange for Adriansminde's behandling af personoplysninger, der sikrer overholdelse af Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven. Forretningsgangene, der *dokumenteres*, omfatter

- *Principper for behandling af personoplysninger*
- Anvendelse af *samtykke* som grundlag for behandling af personoplysninger
- Procedurer for udøvelse af den *registreredes rettigheder*, herunder underretning ved registrering og udøvelse af retten til berigtigelse, sletning eller begrænsning af behandling og ret til dataportabilitet.
- *Fortegnelser udarbejdet over behandlingsaktiviteter* med personoplysninger

7. Risikovurdering og klassifikation af data

7.1 Risikovurdering

Adriansminde ønsker at være bevidst om enhver risiko, og ud fra en risikovurdering opnå et passende og tilstrækkeligt sikkerhedsniveau etableres både elektronisk og fysisk.

Ledelsen deltager aktivt i risikovurderingen og er ansvarlige for at vurdere trusler, konsekvenser og risici ved automatisk og manuel databehandling.

Det tages op i ledelsen en gang om året om risikovurderingen skal revurderes, samt ved eventuelle større ændringer i opgaver, leverandører, databehandlingsystemer.

7.2 Klassifikation

For at sikre, at systemer og data har det rigtige sikkerhedsniveau, skal disse klassificeres. Data og systemer skal klassificeres efter både tilgængelighed, integritet (pålidelighed) og fortrolighed.

1. Tilgængelighed

I tilgængelighedskriteriet ligger, at det skal være muligt at tilgå systemer og data for autoriserede personer, når dette er nødvendigt.

Det er for Adriansminde især vigtigt med høj tilgængelighed til data og IT-systemer, der indeholder oplysninger, der anvendes i forbindelse med:

- behandlingen af institutionens beboere
- medicinadministration
- personaleadministration, herunder lønudbetaling og indberetninger til myndigheder

Tilgængeligheden sikres først og fremmest igennem bestemmelser i de IT-kontrakter og/eller databehandleraftaler, der indgås med leverandørerne.

2. Integritet/Pålidelighed

I integritet/pålidelighed ligger, om data på systemerne er korrekte, pålidelige, nøjagtige, opdaterede og fuldstændige.

Det er for Adriansminde især vigtigt med høj integritet/pålidelighed i data og IT-systemer, der indeholder oplysninger, der anvendes i forbindelse med:

- beslutninger vedrørende beboernes behandling og udarbejdelse af handleplaner mv
- medicinadministration
- personaleadministration

Integritet/pålidelighed sikres først og fremmest gennem den kvalitetskontrol, der finder sted under de fastlagte forretningsgange for behandling af sagerne.

7.2.3 Fortrolighed

Med *fortrolighed* menes der, at kun autoriserede personer har ret til at tilgå oplysningerne, og oplysningerne skal kun være tilgængelige for autoriserede personer.

Personoplysninger behandles altid fortroligt og videregives eller offentliggøres kun med samtykke fra den registrerede, med mindre videregivelse har hjemmel i lovgivningen.

I Datasikkerhedshåndbogen angives hvilke personer, der har adgang til henholdsvis beboernes/klienternes og medarbejdernes oplysninger.

8. Overtrædelse af databeskyttelsespolitikken

Alle medarbejdere på Adriansminde er forpligtet til at efterleve den til enhver tid gældende datasikkerhedspolitik med tilhørende retningslinjer, forretningsgange og relaterede bilag.

Alle medarbejdere modtager ved deres tiltræden af stillingen en kopi af de vigtigste bestemmelser om data- og persondatasikkerhed rettet til medarbejderne og underskriver på, at de vil overholde Adriansmindes datasikkerhedspolitik.

En overtrædelse af datasikkerhedsbestemmelser eller regler for behandling af personoplysninger kan efter omstændighederne medføre ansættelsesretlige konsekvenser.

9. Afvigelser

Hvis der opstår situationer, hvor kravene i Databeskyttelsespolitikken ikke kan efterleves, skal det godkendes af ledelsen og dokumenteres, og der indføres alternative sikringsforanstaltninger.

10. Udarbejdelse og ikrafttrædelse

Ændringer i sikkerhedsdokumentationen forelægges og godkendes af ledelsen.

Databeskyttelsespolitikken er godkendt den 2018.02.06., og træder i kraft den 2018.05.25.

Sideskift

Bilag 1: Begreber og definitioner

Begreb	Definition
Fortrolighed	Kun autoriserede personer har ret til at behandle oplysningerne, der kun skal være tilgængelige for autoriserede personer.

Integritet	Det er muligt at validere, om data på systemerne er korrekte, pålidelige, nøjagtige, opdaterede og fuldstændige. Herunder sikring af Backup og eller systemdublering
Tilgængelighed	Det skal være muligt at tilgå systemer og data for autoriserede personer, når dette er nødvendigt.
Robusthed	Behandlingssystemers- og tjenesters tekniske og organisatoriske modstandsdygtighed, der beskytter dem mod skadelige hændelser. Dette kan fx være sikring mod udfald ved dublering, køling, nødstrømsanlæg, brandslukning mv.
Pseudonymisering	Behandling af personoplysninger på en sådan måde, at personoplysningerne ikke længere kan henføres til en bestemt registreret uden brug af supplerende oplysninger, der opbevares separat og sikkert.
Kryptering	En proces, der omdanner de oprindelige oplysninger til oplysninger, der er ulæselig for en tredjepart.
Vedvarende	Evnen til at sikre fortrolighed, integritet, tilgængelighed og robusthed af behandlingssystemer og -tjenester er en løbende teknisk og organisatorisk forpligtelse
Databeskyttelsespolitik	Databeskyttelsespolitikken indgår i en dokumentstruktur, hvor politikken er det overordnede dokument, som beslattes af ledelsen, og som udstikker de overordnede krav og målsætninger, som opfyldes igennem specifikke retningslinjer, forretningsgange og instrukser, der findes i Datasikkerhedshåndbogen.
Retningslinjer	I retningslinjerne udfyldes de målsætninger, der er fastlagt i politikken i konkrete beskrivelser af, hvordan sikkerhedspolitikken implementeres. Retningslinjerne fungerer på et overordnet niveau og indeholder ikke tekniske og systemrelaterede beskrivelser.
Forretningsgange og instrukser	Forretningsgange og instrukser udgør specifikke vejledninger til, hvordan retningslinjerne på detaljeret niveau overholdes og implementeres i den enkelte afdeling.
Sikkerhedsforhold	Med sikkerhedsforhold menes alle de forhold, som kan påvirke oplysningers sikkerhed i forhold til fortrolighed, pålidelighed og tilgængelighed.
Sikkerhedshændelser	Begrebet forstås bredt som alle de hændelser, der påvirker databeskyttelsessikkerheden, herunder brud på sikkerheden